

“วันหนึ่งหนูสองคนจะต้องทำการดูหนังให้โลกได้ดู”

นี่คือคำที่ผู้เป็นแม่ เคยพูดกับ บี-รัชริล และพี่สาว เอ-ลลิตา ทุตังคบตี เมื่อรู้ว่าลูกๆ ทั้งสองคน ชื่นชอบการวาดรูปและแอนิเมชัน และในวันนั้น ผลงานจากลูกสาวคนเล็ก

บี-รัชริล ทุตังคบตี ซึ่งเพิ่งไปคว้ารางวัล Animation Awards Best Director Prize จากงาน AYACC 2012 ที่ประเทศจีน ก็ได้รับการคัดเลือกไปฉายในงาน “Annecy International Animated Film Festival and Market” (MIFA) ที่ประเทศฝรั่งเศส ซึ่งเทียบได้กับ Cannes ของวงการแอนิเมชัน ไม่ผิดศัพทของแม่ ที่สำคัญเธอทำมันได้สำเร็จ ในวัยเพียง 23 ปี เท่านั้น “หนูชอบวาดรูปมาตั้งแต่เด็ก พี่สาวเล่าให้ฟังว่า เขาก็วาดรูปอยู่ครั้งหนึ่ง จากนั้นก็วาดเองและวาดรูปมาตลอด”

รัชริล บอกเล่าจุดเริ่มต้น ที่หลงใหลในการวาดรูปและแอนิเมชัน โดยมีพี่สาวซึ่งอายุห่างกันเพียงหนึ่งปี เอ-ลลิตา เป็นผู้ชักนำเข้าสู่วงการ

รูปวาดสมัยเด็ก หนักไปทาง “ไดโนเสาร์” เพราะเกิดมาในยุคที่ “จูราสสิค พาร์ค” กำลังดัง และโตมากับการ์ตูนไดโนเสาร์ เธอบอกว่า ไม่วาดรูปคน จนพ่อแม่เริ่มเครียด ตอนหลังเข้าโรงเรียนเลยได้ฝึกวาดคนเพื่อไม่ให้แปลกไปจากเด็กคนอื่น ทั้งมีเงินและได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว อย่างส่งไปลงเรียนคอร์สวาดรูปบ้าง พัฒนาคือมีชื่อคนเรื่อยๆ พออายุเพียง 15 ปี เธอก็สามารถหาเงินได้จากการทำงาน

“ตอนนั้นไปออกบูธตามงานการ์ตูน เอาผลงานของตัวเองไปวางขาย เลยมีคนชวนมาวาดภาพประกอบ พวกเขาหนึ่งสือนิยายวัยรุ่น วาดการ์ตูน ภาพประกอบเกมออนไลน์บ้าง ซึ่งงานประเภทนี้ไม่เกี่ยวกับอายุหรือประสบการณ์ ขอแค่ผลงานของเราตอบโจทย์ได้ เขาก็เลือก”

เธอบอกจุดเริ่มต้นของการทำงาน ที่เปิดโอกาสให้เด็กอ่อนด้อยประสบการณ์ ได้เข้ามาในงานสายนี้ แต่ก็ยอมรับว่าต้องผ่านการถูกตรวจอย่างละเอียด เพราะยังใหม่ และไม่กล้าประเมินตัวเองสูงมาก

“ที่เมืองนอกชิ้นล่าสุดเขาคิดกัน 150 เหรียญ ต่อรูปของหนู จากตรวจราคาตัวรูปจะ 200 บาท ทุกวันนี้ก็อาจมีเด็กใหม่ๆ ที่โดนตรวจราคา บัญหาคือ เด็กไม่รู้อะไร และไม่กล้าประเมินตัวเองสูงมาก ก็ตั้งถูกๆ แล้วแต่พี่ แต่ตอนนั้นเราผ่านประสบการณ์มาแล้ว เริ่มรู้อย่างไรที่แท้จริง ซึ่งรายได้สูงสุดต่อภาพที่ขายก็ได้ก็เกือบหมื่นบาท เป็นงานต่างประเทศครบวงจรสัปดาห์ประกอบอย่างเดียว ทำไปประมาณ 6 นาที ปรากฏซื้อให้เด็กได้ 1 เครื่อง”

เธอบอกพัฒนาการที่เพิ่มขึ้น พร้อมๆ กับ “รู้เท่าทัน” วงการมากขึ้น

ชีวิตที่เลือกเอง ไม่ได้มีการทำสิ่งที่ชอบ แต่รัชริล ยังเลือกเรียนในสิ่งที่จะไม่ค่อยชอบ ความชอบของตัวเอง ได้เลือกสาขาภาพยนตร์ และชีวิตอิสระ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

“ภาพยนตร์เขาไม่ได้สอนแต่ให้ทำออกมาเป็นภาพอย่างเดียว แต่ต้องเขียนบท การเลือกมุมกล้องที่สื่ออารมณ์ ได้เรียนรู้หลายอย่าง และได้เริ่มเรียนแอนิเมชันช่วงปีสามเทอมสอง ก็รู้เลยว่าหนักมาก เหนื่อยกว่าวาดรูปเยอะมาก”

รูปหนึ่งรูปวาด ลงสี แล้วก็จบ แต่แอนิเมชันยังมีกระบวนการผลิตที่ซับซ้อนกว่านั้นมาก แต่ก็มีความสนุกที่เธอได้เรียนรู้ตลอดการเรียน โดยมีโอกาสร่วมกับเพื่อนส่งผลงานเข้าประกวดใน โครงการ MV Animation “รักประเทศไทย” และได้รับรางวัลที่สามมาครอบครอง

ไปแรกก่อนเรียนจบ คือ แอนิเมชัน “วิถีไฟ” (Life of fire) ซึ่งใช้เวลาทำนานกว่าปกติ เพราะคนทำไม่ได้ต้องการแค่วาดรูป แต่อยากได้งานคุณภาพสูง เพื่อส่งประกวดในระดับโลกให้ได้

“ทำฮีสตอรี ไม่ได้หวังแค่ทำเพื่อให้อ่าน แต่หวังว่างานนี้จะ เป็นแพลตฟอร์มที่ส่งให้กับคนทั้งโลก” นั่นคือความคิดสุดท้ายที่เด็กผู้หญิงคนหนึ่งบอกกับเรา ก่อนจะเล่าที่มาของ “วิถีไฟ” สารที่เธออยากสื่อให้กับผู้คนบนโลกนี้

“ช่วงที่คิดเรื่องนี้ เกิดวันหนึ่งพ่อตีก็เริ่มตั้งคำถามกับตัวเองว่า ทำไมยอมรับความแตกต่างที่แตกต่างของธรรมชาติของแต่ละคน เพราะเราแค่ทำลายธรรมชาติเพื่อไปแลกเงิน แล้วทำไมคนถึงต้องการเงินขนาดนั้น

“วิถีไฟ” (Life of fire) คือผลงานของแอนิเมเตอร์รุ่นใหม่ วัยเพียง 23 ปี “บี-รัชริล ทุตังคบตี” ที่เพิ่งคว้ารางวัลจาก “เทศกาลแอนิเมชันอิสระเพื่อสังคม” มาสดๆ ร้อนๆ ผลงานชิ้นเดียวกันนี้ยังได้รับ Animation Awards Best Director Prize มาจากประเทศจีน และกำลังโลดแล่นไปฉายในงาน MIFA ประเทศฝรั่งเศส งานใหญ่ที่สุดในยุโรป ที่เทียบได้กับ Cannes ของวงการแอนิเมชัน ทั้งหมดนี้คือผลงานของเด็กไทย ผู้กล้าเดินตามฝัน และมุ่งมั่นบนเส้นทางแอนิเมเตอร์เพื่อสังคม

‘รัชริล ทุตังคบตี’ วิกิแห่งแอนิเมเตอร์ เพื่อสังคม

ไปแรกแคร์เรียนจบอย่างที่สุดไว้ แต่เป็นผลงานที่คว้ารางวัลมาแล้วทุกเวที ตั้งแต่ รางวัล Best Visual โดย TAF และ Best Social Content จากมูลนิธิสยามกัมมาจล ในงาน Thailand Animator Festival#2 by Sputnik Tales “เทศกาลแอนิเมชันอิสระเพื่อสังคม” โดย Sputnik Tales ร่วมกับ มูลนิธิสยามกัมมาจล สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) และสถาบันสื่อเด็กและเยาวชน (สสย.) ผลงานชิ้นเดียวกัน ยังโลดแล่นไปแดงมั่งงั่ง และได้รับรางวัล Animation Awards Best Director Prize จากงาน AYACC 2012 ที่ประเทศจีนมาได้สำเร็จ

“สิ่งที่คนใกล้ตายอยากได้ที่สุด ไม่มีเงินอยู่ในนั้นเลย นอกจากความรักความห่วงใยจากครอบครัว จิงเป็นที่มาของแอนิเมชันเรื่องนี้ ที่จะทำให้คนมีสติ ในการหาเงินมากขึ้น”

เลยพยายามหาคำตอบว่า เงิน ทำให้เรามีความสุขจริงหรือ เงินก็แค่หน่วยหนึ่ง ที่คนตั้งขึ้น และไปสัมพันธ์กับมัน ขณะที่มีผลการวิจัยบอกว่า สิ่งของคนใกล้ตายอยากได้ที่สุด ไม่มีเงินอยู่ในนั้นเลย นอกจากความรักความห่วงใยจากครอบครัว ฉะนั้นความสุขที่แท้จริงจึงไม่ใช่เงิน เลยเป็นที่มาของแอนิเมชันเรื่องนี้ ที่จะทำให้คนมีสติ ในการหาเงินมากขึ้น”

รัชริล เล่าเรื่องผ่านตัวละครที่มีหัวเป็นไฟ แทนกิเลสในตัวมนุษย์ แล้วสื่อสารผ่านเรื่องเล่าว่า ถ้าเราปล่อยไปกับกิเลสเราจะเป็นอย่างไร แล้วถ้าควบคุมมันได้ รู้จักพอ สุดท้ายก็จะได้ค้นพบความสุขที่แท้จริง ผลงานเกิดจากการคิด และการทำกันอย่างหนัก ทหาทรงทำให้งานเป็นสากลเพื่อพร้อมส่งไปสู่สายตาคนทั่วโลก ด้วยการศึกษาจากประเทศอเมริกา ทั้งโซนยุโรป อเมริกา ญี่ปุ่น เกาหลี หรือแม้แต่ จีน หาดความลงตัวของงานที่เนื้อหาดี วิธีการสื่อสารเข้าถึง เพื่อให้ “โดนใจ” คนดูทั่วโลกให้ได้ แล้ว “วิถีไฟ” (Life of fire) ก็ไม่ได้เป็นเพียง

เป็นคนไทยคนเดียวที่ได้รับรางวัลนี้ ก่อนหน้าผ่านับ 2,800 ผลงานจากทั่วโลก เป็นหนึ่งใน 50 ผลงานที่ได้รับคัดเลือกไปฉายในงาน “MIFA” ที่ประเทศฝรั่งเศส ซึ่งเป็นงานใหญ่ที่สุดในยุโรป

“ที่ไม่เคยนึกมาก่อนเลยว่าจะได้ไกลขนาดนี้ แต่ผมจะพูดมาตลอดว่า ต้องต้องได้ทำการดูหนังให้โลกได้ดู ตอนนั้นก็รู้สึกว่ามันเกินสำหรับเด็ก แต่พอมาวันนี้ ก็รู้สึกภูมิใจ ซึ่งการไปออกบูธและการสนับสนุนจากครอบครัวสำคัญมาก”

ในวันรัชริล ได้ทำงานเป็น Concept Artist ที่ The monk studio อยู่ในสายงานที่เธอรัก แต่ก็ยังมีความฝันร่วมกับพี่สาว คือได้ทำแอนิเมชันของตัวเองแล้วส่งประกวด เพื่อสื่อสารสิ่งดีๆ ให้กับผู้คนในโลกต่อไป

แอนิเมเตอร์คนเก่งยังได้ฝากชื่อแนะนำสำหรับน้องๆ ที่อยากเข้ามาโลกแล็บเบเกอรี่แล้ว เธอบอกว่าวันนี้คงอยากเข้าโลกแล็บเบเกอรี่แล้ว เพราะที่ผ่านมานี้ก็เป็นอาชีพที่ทำรายได้ให้ใครหลายคน ขอเพียงหาตัวเองให้พบ พยายามทำงาน และขยันเข้าไว้ ลองส่งงานเข้าประกวดดูเรื่อยๆ และอย่ากลัวในความผิดพลาด

“ความผิดพลาดเป็นแค่จุดเริ่มต้นเล็กๆ แค่นั้นเอง แต่จุดเดียวที่ไม่ดีในชีวิต คงน่าเสียใจมากกว่าจะทำให้เราไม่กล้าใช้ตัวเองออกมา เพราะแค่กลัวจุดเล็กๆ จุดนั้น ทั้งที่เราจะมีดีอีกตั้งเยอะ ซึ่งการทำงานก็จะมีผิดพลาดบ้างเรื่อยๆ แต่ให้คิดแค่ว่าเดี๋ยวมันก็จะผ่านไป อันไหนผิดพลาดก็แค่เก็บไว้เป็นบทเรียน แล้วเดินหน้าทำความดีต่อไป”

ในมุมมองของแอนิเมเตอร์เพื่อสังคม เธอบอกว่า ต้องไม่ทำให้คนอื่นเดือดร้อน และมีความรับผิดชอบต่อสังคม

“ในโลกนี้เราอยากทำอะไรก็ทำไปเถอะ ตราบใดที่ไม่ได้ไปทำให้ใครเดือดร้อน แอนิเมชันก็เช่นกัน ถ้าจะต้องทำการดูลามก ทำเนื้อหาที่รุนแรง แอนิเมชันก็สังคมเกิดความแตกแยก ก็คงดูไม่รับผิดชอบต่อสังคมเท่าไร เหมือนกับนโยบายอะไรก็ไม่รู้ไปให้กับสังคม ซึ่งจะดีกว่าไหมถ้าเราของเรามีการสื่อสารบางอย่างที่ช่วยเตือนสังคมได้บ้าง”

นี่คือข้อคิด จากแอนิเมเตอร์รุ่นใหม่ ที่อยากให้ผลงานจากเธอไปกระตุ้นความคิดผู้คนในสังคม เพื่อเป็นแอนิเมเตอร์เพื่อสังคมอย่างเต็มภาคภูมิ. ในวันนี้